

Handläggare
Viveca Waak
Telefon: 08-508 31 935

Till
Kulturnämnden
2021-10-19

Motion från Emilia Bjuggren (S) om att införa en kulturgaranti för stadens barn och unga (KS 2021/818). Svar på remiss från kommunstyrelsen

1. Kulturnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Maria Jansén
Kulturdirektör

Patrik Liljegren
Chef kulturstrategiska staben

Sammanfattning

Kulturnämnden har av ombetts att besvara remissen med motion från Emilia Bjuggren (S) om att införa en kulturgaranti för stadens barn och unga (KS 2021/818). Enligt motionen finns ett likvärdighetsproblem i staden idag gällande tillgången till kulturupplevelser i förskola och skola samt i nyttjandet av stadens subvention av kulturaktiviteter, Kulanpremien (Kulan). I motionen föreslås att alla barn och elever i Stockholms stads förskolor och skolor garanteras minst en kulturupplevelse per verksamhetsår.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt mot målsättningen att kulturupplevelser för barn och unga når ut jämnt i staden. Förvaltningens analys visar att barn och unga i förskola och skola i hög utsträckning får möta professionell kultur. 86 procent av stadens kommunala grundskolor har genomfört kulturbesök med Kulanpremien under 2019. Utöver Kulanpremien har både Kulturskolan och Stockholms stadsbibliotek löpande arrangemang och projekt som vänder sig till förskola och skola. Det pågår också viktiga samarbeten med stadens övriga kulturinstitutioner, som Stadsmuseet, Medeltidsmuseet och Liljevalchs, Kulturhuset Stadsteatern samt med statliga kulturinstitutioner.

Kulturförvaltningen ställer sig generellt positiv till förslag som säkrar barn och ungas likvärdiga tillgång till professionella kulturupplevelser och eget skapande. Förvaltningen anser att en

kulturgaranti bär på en god ambition som befintliga kulturverksamheter och insatser idag uppnår i hög grad.

Remissen

Kulturnämnden har ombetts att besvara remissen av motion från Emilia Bjuggren (S) om att införa en kulturgaranti för stadens barn och unga (KS 2021/818). Remisstid 2021-11-22.

Enligt motionen finns ett likvärdighetsproblem i staden idag gällande tillgången till kulturupplevelser i förskola och skola samt i nyttjandet av stadens subvention av kulturaktiviteter (Kulanpremién). Vidare tar motionen upp att det är ett problem att det idag inte finns något som garanterar barn och ungas tillgång till kulturupplevelser. Motionären anser att detta inte heller bör begränsas av den enskilda förskolans eller skolans ekonomi.

För att stadens målsättning om en likvärdig tillgång till kultur för alla barn och unga ska förverkligas anser motionären att det behövs en kulturgaranti. I motionen föreslås att alla barn och elever i Stockholms stads förskolor och skolor garanteras minst en kulturupplevelse per verksamhetsår.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kulturstrategiska staben.

Bakgrund

Kulturnämnden och utbildningsnämnden skapar tillsammans förutsättningar för att barn och unga i Stockholms stad har god och likvärdig möjlighet att möta kultur i skolan. Vad gäller förskolan sker samverkan primärt med stadsdelsförvaltningarna.

I förvaltningens arbete ingår en modell för att nå ut till målgruppen barn och unga med en subvention (Kulanpremién) samt statistik och uppföljning. Samtliga skolor och förskolor i Stockholms stad, både kommunala och fristående, kan nyttja stadens subvention av kulturaktiviteter (Kulan). På Kulans webbplats presenteras ett aktuellt kulturutbud där utvalda kulturaktiviteter erbjuds till reducerat pris. Kulans webbplats presenterar också färdiga upplägg och förslag för att öka elevernas kreativa skapande tillsammans med professionella kulturaktörer som kan utforma projekt tillsammans med skolorna.

Kulan är idag ett väl fungerande system som möter nämndens målsättningar. Kulan når ut till i stort sett alla Stockholms kommunala grundskolor och höga resultat uppnås i framförallt låg- och mellanstadium. Även på förskolenivå är Kulan ett väl använt

verktyg. Grundidén till verktyget är att initiativet att boka en kulturaktivitet tas på den enskilda förskolan eller skolan, vilket ger stora möjligheter för kulturupplevelsen att samspela med den egna pedagogiska verksamheten.

Kulans webbplats används även som paraply för flera kompletterande satsningar som gäller kultur i förskola och skola. Läsning pågår¹ och Skolbio är exempel på två större insatser som finns under Kulans tak vilket ökar möjligheten att erbjuda pedagogerna ett samlat utbud. Utöver det har både Kulturskolan och Stockholms stadsbibliotek löpande arrangemang och projekt som vänder sig till förskola och skola. Det pågår också viktiga samarbeten mellan förskolor, skolor och stadens övriga kulturinstitutioner, som Stadsmuseet, Medeltidsmuseet och Liljevalchs, Kulturhuset Stadsteatern samt med statliga kulturinstitutioner.

Kulans besöksstatistik

Under de senaste fem åren har användningen av Kulanpremien kontinuerligt ökat. 2019 genomfördes 120 700 kulturbesök med Kulanpremien. 86 procent av stadens kommunala grundskolor har genomfört kulturbesök med Kulanpremien under 2019. Som en del av Kulan fick 9 600 elever författarbesök i klassrummet via Läsning pågår. Under 2019 ökade författarbesöken med 20 procent på friskolor samt bland elever i årskurs 8.

På grund av pandemin blev det svårt för förskolor och skolor att möta kulturaktörerna som vanligt. Flera åtgärder vidtogs för att underlätta. Via Kulanfonden erbjöds kulturaktiviteter kostnadsfritt till förskolor och skolor vilket medförde att 85 procent av stadens kommunala grundskolor genomförde kulturbesök under 2020 trots pandemin.

¹ Läsning Pågår vänder sig till stadens skolor i årskurs 5, 8, gymnasiet samt grund- och gymnasiesärskola. Klassuppsättning av en bok skickas ut och författaren kommer sedan på besök. Läsning Pågår beslutades i KF 2004.

År	Totalt antal besök
2020	80 500*
2019	120 700
2018	122 400
2017	107 000
2016	103 000
2015	93 209
2014	123 186
2013	106 494
2012	92 790
2011	85 816

* Siffran avser både Kulanpremien och Kulanfonden

Skapande skola

Ytterligare en insats som bidrar till att barn och unga får ta del av kultur i skolan är Kulturrådets bidrag Skapande skola. Stödet fördelas till grundskolor och grundsärskolor som vill genomföra projekt för att öka elevernas kreativa skapande tillsammans med professionella aktörer. I vissa projekt kan Skapande skola-bidraget kombineras med Kulanpremien.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen arbetar kontinuerligt mot målsättningen att kulturupplevelser för barn och unga når ut jämlikt i staden.

Förvaltningens analys visar att barn på förskola samt elever på kommunal grundskola i hög utsträckning får möta professionell kultur via befintliga stödformer. Ungdomar i gymnasieåldern är dock en målgrupp som i mindre utsträckning nås av förvaltningens verksamheter. Att skapa nya sätt för ungdomar att möta kultur är därför viktigt och ett led i att fler ska uppleva stadens erbjudanden som tillgängliga. Viktiga arenor för kulturupplevelser och eget skapande är därför även fritidsgårdar och parklekar som förvaltningen ser spelar en viktig roll för många barn och unga i Stockholm.

Förvaltningen anser att införandet av en kulturgaranti, som innebär alla barn och elever i Stockholms stads förskolor och skolor garanteras minst en kulturupplevelse per verksamhetsår, förutsätter att det är möjligt för förskola och skola att kunna följa upp hur utfallet blir. Det finns idag en utmaning att förskolan och skolans samtliga kulturmöten inte synliggörs och därmed inte ger en

heltäckande bild av barn och ungas kulturupplevelser. Från och med 2021 har stadsledningskontoret i Skolenkäten i samråd med utbildningsförvaltningen tagit fram en indikator. Den anger i vilken grad skolelever i årskurs 2, 5 och 8 upplever att de har fått tagit del av kulturupplevelser i skolan. Detta är ett steg i rätt riktning och en del i att arbeta med uppföljning av kulturupplevelser i skolan.

Kulturförvaltningen ställer sig generellt positiv till förslag som säkrar barn och ungas likvärdiga tillgång till professionella kulturupplevelser och eget skapande. Förvaltningen anser att en kulturgaranti bär på en god ambition som befintliga kulturverksamheter och insatser idag uppnår i hög grad.

Bilaga

1. Remiss av Motion av Emilia Bjuggren (S) om att införa en kulturgaranti för stadens barn och unga (KS 2021/818)